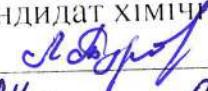

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи
та міжнародної діяльності

Карпатського національного
університету імені Василя Стефаника

кандидат хімічних наук, доцент

 Лілія ТУРОВСЬКА

« 24 » 06 2026 р.

ВИТЯГ

з протоколу № 15 від 18 червня 2026 р.
фахового семінару кафедри соціальної психології
факультету психології
Карпатського національного університету
імені Василя Стефаника

ПРИСУТНІ:

1. Пілецька Любомира Сидорівна – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної психології – голова семінару;
2. Климишин Ольга Іванівна – доктор психологічних наук, професор кафедри психології розвитку – член семінару;
3. Міщиха Лариса Петрівна – доктор психологічних наук, професор кафедри загальної психології – член семінару;
4. Хімчук Ліліана Іванівна – доктор педагогічних наук, кандидат психологічних наук, професор кафедри психології розвитку – член семінару;
5. Белей Михайло Дмитрович – кандидат психологічних наук, професор – науковий керівник;
6. Федик Оксана Василівна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної психології – член семінару;
7. Федоришин Галина Миколаївна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри соціальної психології – член семінару;
8. Гринчук Олександра Іванівна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри соціальної психології – член семінару;
9. Карпюк Юлія Ярославівна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної психології – член семінару;
10. Паркулаб Оксана Григорівна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології розвитку – член семінару;
11. Хабайлюк Валентина Василівна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри соціальної психології – член семінару;
12. Хрущ Олена Василівна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної психології – член семінару;
13. Чуйко Оксана Михайлівна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри соціальної психології – член семінару;
14. Готич Вікторія Олександрівна – доктор (PhD) з психології, асистент кафедри загальної психології – член семінару.

Всього присутні: 14 осіб.

У голосуванні братимуть участь 14 осіб.

Головуючий на засіданні – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної психології Пілецька Любомира Сидорівна.

СЛУХАЛИ:

Результати дисертаційної роботи Овчар Анни Ігорівни, аспірантки 4 курсу заочної (контрактної) форми навчання на тему «Саморегуляторна здатність майбутнього лікаря як чинник його професійного становлення», поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 053 Психологія. Тему дисертаційного дослідження «Саморегуляторна здатність майбутнього лікаря як чинник його професійного становлення» уточнено на засіданні Вченої ради Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол № 8 від 29 квітня 2026 року).

Науковий керівник – Белей Михайло Дмитрович кандидат психологічних наук, професор кафедри загальної психології.

Термін виконання дисертаційного дослідження: 2021-2026 роки.

2. Виступ здобувачки Овчар Анни Ігорівни.

Шановна головуєча, шановні члени фахового семінару!

Дозвольте представити вашій увазі дисертаційне дослідження на тему «Саморегуляторна здатність майбутнього лікаря як чинник його професійного становлення».

Актуальність теми дослідження.

Головна (ідеальна) мета усіх існуючих навчально-виховних інституцій і закладів полягає у поступовому формуванні в суб'єкта внутрішньої готовності самостійно і усвідомлено планувати, коректувати і реалізовувати перспективи свого розвитку (життєвого, особистісного, професійного). По-іншому, успішним особистісний розвиток може вважатись тоді, коли суб'єкт демонструє готовність розглядати себе таким, що розвивається у певних часових, просторових та смислових рамках, постійно розширюючи при цьому свої можливості і максимально реалізуючи їх. Пізнати і зрозуміти самого себе – означає навчитися самому будувати перспективи свого особистісного розвитку. Саме тому для нормального процесу особистісного і професійного становлення індивіда у нього повинна бути сформована така "суб'єктність" або, по-іншому, готовність до навчально-професійної діяльності, в основі якої лежатиме рефлексія власної самозміни.

Констатуємо суттєвий внесок вітчизняних учених у розроблення проблеми саморегуляції різних видів діяльності та мислення (М.Й. Боришевський, В.О.Моляко, Н.І. Пов'якель та ін.), ми разом з тим відзначаємо, що проблематика саморегуляції професійного становлення до останнього часу розроблялась недостатньо як у контексті практичної, так і педагогічної та професійної психології

Значущість дослідження визначається ще й тим, що у ньому розглядаються особливості деяких психологічних закономірностей та механізмів саморегуляції становлення майбутніх медичних фахівців, що

служать фундаментальною основою їх подальшої професійної продуктивності, а також психолого-педагогічних умов формування саморегуляторної здатності студента в системі його підготовки у ЗВО. Отже проблема дисертаційного дослідження є актуальною як із соціального, так і з наукового погляду. Саме це і зумовило вибір теми дослідження: *«Саморегуляторна здатність майбутнього лікаря як чинник його професійного становлення»*.

Об'єктом дослідження є процес професійного становлення студентів в умовах закладу вищої освіти (ЗВО).

Предмет дослідження – саморегуляторна здатність майбутнього лікаря як чинник його професійного становлення.

Мета дослідження – з'ясувати роль саморегуляторної здатності майбутнього лікаря у його професійному становленні, встановити кореляційного взаємозв'язку та створити програму підвищення саморегуляторної здатності як чинника формування професійно-ціннісних утворень.

Для досягнення мети необхідно розв'язати такі **завдання**:

1. Здійснити теоретико-методологічний аналіз існуючих наукових підходів до вивчення саморегуляції.
2. Розкрити змістовно-критеріальне наповнення провідних компонентів структурної моделі саморегуляторного впливу на процес професійного становлення студентів-медиків.
3. Розробити теоретичну модель взаємозв'язку між саморегуляторною активністю та професійно-ціннісними самозмінами в структурі особистості студента.
4. Провести практичне дослідження і виявити емпірико-дидактичні кореляції, які одночасно виступатимуть умовами та індикаторами професійного росту студентів.
5. Розробити програму розвитку саморегуляторної здатності студентів медичного закладу вищої освіти як умови їх професійного становлення та перевірити її ефективність.

Теоретико-методологічні засади дисертаційного дослідження ґрунтуються на основних наукових положеннях теорії психічної регуляції та довільної саморегуляції (М.Й. Боришевський, С.Д. Максименко, В.О. Моляко); соціально-когнітивної теорії саморегуляції та саморегулятивного навчання (А. Bandura, В.І. Zimmerman); положеннях про особистість як суб'єкта довільної активності (В.О. Татенко, Т.М. Титаренко) і принципах системно-структурного підходу (І.Д. Бех, В.В. Рибалка); основних положеннях задачного підходу (Г.С. Костюк, Г.О. Балл, Ю.І. Машбиць) та психологічній концепції розвивального навчання (Г.С. Костюк, С.Д. Максименко, Ю.О. Приходько, О.В. Скрипченко, Ю.М. Швалб). Дослідження також опирається на концептуальні положення професійного становлення і розвитку (З.С. Карпенко, Г.К. Радчук, В.А. Семиченко) та основні підходи до здійснення підготовки майбутніх фахівців вищої школи (О.Ф. Бондаренко, С.Д. Максименко, В.Г. Панок, Н.В. Чепелєва та ін.).

Методи дослідження. У дисертації використано комплекс методів: *теоретичні* теоретико-методологічний аналіз проблеми, моделювання як інструмент створення структурної моделі взаємозв'язку між саморегуляцією і професійним становленням майбутнього лікаря;

емпіричні та експериментальні (експериментально-генетичний метод, спостереження, анкетування, тестування, проєктивні методи, активні методи навчання, дослідження бюджету часу);

психометричні методики (для діагностики характеристик саморегуляції використовувалися методики «Стиль саморегуляції поведінки», «Сенсожиттєві орієнтації», локусу контролю, навчальної мотивації);

методи *статистичної обробки* (середні значення, стандартне відхилення, середньоквадратичне відхилення, медіальні показники, кореляційний аналіз Пірсона) та репрезентації отриманих результатів (табулювання та графічне подання результатів експерименту);

констатувальний та формувальний експерименти.

Статистична обробка даних і графічна презентація результатів дослідження здійснювалася за допомогою пакета статистичних програм SPSS Statistics 27.0.

Наукова новизна результатів дослідження полягає в тому, що автором

– *уточнено* зміст та прикладне значення психологічних категорій «саморегуляція», «професійне становлення» у їх взаємозв'язку з іншими категоріями психології, *визначено та обґрунтовано* поняття «саморегуляторна здатність», «професійна рефлексія», «професійно-ціннісні самозміни»;

– *вперше* застосовано системно-структурний підхід (із поєднанням особистісної та професійно-орієнтованої парадигм) при дослідженні професійного становлення в контексті різнорівневої саморегуляторної активності студентів-медиків;

– *розроблено* концепцію саморегуляторного впливу на професійне становлення майбутнього лікаря, що включає визначення структури, підструктур, комплексу провідних психологічних механізмів, детермінант і рушійних сил розвитку саморегуляції професійного становлення;

– *розроблено, науково обґрунтовано та доведено* ефективність психолого-педагогічної програми розвитку саморегуляторної здатності, як чинника професійного становлення;

– *набули подальшого розвитку*: підходи, методи та способи використання розвивальних, зокрема рефлексивно-творчих психотехнологій як засобів формування саморегуляторної культури майбутнього фахівця в області медицини.

Теоретичне значення дослідження полягає у:

– аналізі та поглибленні уявлень про особливості саморегуляторної здатності студентів-медиків за наявності різних умов організації їх начального процесу;

- розкритті змісту особистісно-значущих та професійно-ціннісних компонентів в загальній структурі професійного становлення студентів у закладі вищої освіти;

- отримані результати дають можливість поглибити розуміння існуючого взаємозв'язку між саморегуляторною активністю та професійним становленням майбутніх лікарів;

- застосуванні методології системно-структурного, особистісно-орієнтованого, герменевтичного, екзистенційно-рефлексивного та проєктивного підходів для визначення засад професійного становлення в умовах закладу вищої освіти;

- науковому та методичному обґрунтуванні психолого-педагогічної програми розвитку саморегуляторної здатності майбутніх лікарів як чинника їх професійного становлення.

Практичне значення дослідження полягає у тому, що на основі розробленого в дисертаційній роботі рефлексивно-задачного підходу та системи розвивальних психотехнологій запропоновано комплекс методик психодіагностичного дослідження й цілеспрямованого формування саморегуляції професійного становлення студентів-медиків. Концептуально й емпірично визначено формально-змістові складові рефлексивно-творчого тренінгу, що може бути використаний в процесі формування саморегуляторної культури майбутніх медиків.

Одержані результати впроваджено у робочі програми та навчально-практичні комплекси викладання спеціальних академічних дисциплін з основами практичної психології в Івано-Франківському національному медичному університеті.

Особистий внесок автора:

- використано власний підхід до розуміння сутності поняття саморегуляторна здатність, визначено її місце і роль у професійному становленні майбутнього лікаря та запропоновано модель їх взаємообумовлюючого розвитку;

- емпірично перевірено і доведено взаємозв'язок між саморегуляторною здатністю студента і рівнем його навчально-професійної активності;

- розроблено і апробовано психолого-педагогічну програму, метою якої є розвиток саморегуляторних вмінь і навичок, як чинника професійного становлення студентів-медиків.

Організація і база дослідження. Дослідження проводилося протягом 2023-2026 років на базі закладу вищої освіти Івано-Франківський національний медичний університет. На початку експерименту дослідницька вибірка складалась з 118 студентів III–V курсів, переважна більшість яких була жіночої статі. Вибірка формувалася методом рандомізації з урахуванням єдиного змістового критерію – показників академічної успішності, що слугував умовою диференціації дослідницьких груп.

На заключному етапі дослідження до формувального експерименту

залучалось 40 студентів.

На основі проведеного дослідження зроблено такі **висновки**.

1. Теоретико-методологічний аналіз наукових концептів щодо вивчення поняття «саморегуляція» проводився з позицій особистісно-діяльнісного підходу, котрий передбачає регулювання суб'єктом усіх аспектів власної діяльності: її планування, організацію та здійснення. Усі ці дії спрямовані на перетворення ставлень суб'єкта до самого себе, інших людей, а також діяльності, до якої він долучений. В ході аналізу встановлено, що здатність до саморегулювання є динамічним особистісним утворенням, яке впродовж життя індивіда набуває різних змістовних конфігурацій, серед яких важливу роль відіграють такі психологічні характеристики особистості як *прагнення до саморозвитку, системної рефлексії, спрямованість індивідуального досвіду на реалізацію життєвого проекту*. Саморегуляція розглядається як психічний процес, спрямований суто на вдосконалення. Майбутній фахівець повинен усвідомлювати свою відповідальність за компетентне проектування свого життєвого, зокрема і професійного шляху, а тому дбати про формування такої суб'єктності, в основі якої лежатиме рефлексія власної самозміни. Зростання можливостей самопізнання й саморегуляції діяльності призводить до запуску механізмів самонавчання і самовиховання, які в свою чергу надають можливість цілеспрямовано вибудовувати продуктивну життєву стратегію суб'єкта, здійснюючи при цьому максимальну самореалізацію його власної індивідуальності.

2. З'ясовано, що найважливішими чинниками професійного становлення є ціннісно-сміслова свідомість з притаманними їй рефлексивними, ідентифікаційними та саморегуляторними механізмами, які сприяють якісним зрушенням у царині професійно-ціннісних самозмін. Рефлексійні можливості студента щодо відслідковування своєї фахової динаміки є не лише індикатором, а й критерієм його професійного поступу.

Згідно основних концептуальних положень, найбільш інформативними параметрами операціоналізації професійно-особистісної сфери майбутніх лікарів та індикаторами її саморегуляції виступили:

показники *загального рівня саморегуляції* та основних регуляторних процесів (планування, моделювання, програмування, оцінки результатів) і регуляторно-особистісних властивостей (гнучкості й самостійності);

ступінь рефлексивності самосвідомості та навчально-професійної активності: індикатор – *навчальна успішність* та *локус контролю* (екстернанальна локалізація: самозадоволеність, самозаспокоєння; інтернанальна: відповідальність і цілеспрямованість);

рівень самоорганізації (індикатор – *бюджет часу* студента);

часова локалізація провідних смислових орієнтирів (операціоналізується в субшкалах: життєві цілі, інтерес та емоційна насиченість життя, результативність життя або *задоволеність самореалізацією*); ціннісно-сміслові мотиви.

3. Порівняльний аналіз показників розподілу даних за усіма шкалами саморегуляції у вибірках обох дослідницьких груп (українці/іноземці) за двома

якісними профілями (успішні/менш успішні) дає підстави стверджувати, що успішні студенти переважають представників протилежної групи за більшістю показників шкал. Порівняльний та кореляційний аналіз (SPSS Statistics 27) підтвердили гіпотезу і довели значущий взаємозв'язок між саморегуляторною здатністю та професійним становленням, де успішні студенти (як українці, так і іноземці) переважають за показниками цілеспрямованості, навчальної активності та ефективності бюджету часу (на 2 години більше щоденної самопідготовки). Встановлено щільні кореляційні зв'язки між шкалами «Загальний показник саморегуляції» і «Підготовка до занять» ($r = 0,759, p \leq 0,01$; $r = 0,920, p \leq 0,01$); між «Загальним показником саморегуляції» і «Цілі у житті» ($r = 0,741, p \leq 0,01$; $r = 0,837, p \leq 0,01$); «Підготовки до занять» і «Цілі у житті» ($r = 0,845, p \leq 0,01$). Також вдалося виявити статистично значущий зв'язок між «Цілями у житті» і «ЛК – життя», однак лише в студентів-українців ($0,521, p \leq 0,01$), іноземні студенти ($r = 0,053, p \leq 0,82$). Також виявлено критично низький (а то й зворотний) рівень сформованості шкали «Планування» в усіх групах досліджуваних.

4. Етап формувального експерименту передбачав реалізацію завдань, закладених у зміст програми розвитку здатності до саморегулювання. Остання базується на спроможності особистості осмислювати/переосмислювати власний особистий та життєвий досвід, його структурування та переструктурування, а також на розвитку здатності до формулювання й розв'язання різноманітного роду особистісно-значущих задач. Основними чинниками розвитку такої здатності виступають мотиваційні, інтелектуальні та комунікативні суперечності. Відчутно збільшились показники за двома шкалами, *Планування* і *Самостійність*, що може вважатись наслідком успішності тренінгових занять. Також виявлено кореляційну залежність між *Загальним показником саморегуляції* і шкалою *Планування* ($r = 0,614, p \leq 0,07$), *Підготовкою до занять* ($r = 0,831, p \leq 0,01$) та *Самостійністю* ($r = 0,591, p \leq 0,09$). Ще один зв'язок середнього рівня щільності виявлено між шкалами *Цілі у житті* і *ЛК – життя* ($r = 0,576, p \leq 0,01$), що завжди є індикатором задоволеності собою і життям на даному етапі свого існування. Таким чином, отримані результати можуть вважатись ефективними, позаяк проведена нами робота щодо розвитку саморегуляторних вмінь і навичок позначилась на результатах позитивних змін в найбільш інформативних психологічних змінних професійно-особистісного становлення.

5. Розроблено психолого-педагогічну програму розвитку саморегуляторної здатності студента як умови його професійного становлення. Дана програма ґрунтується на принципах індивідуально-орієнтованого навчання з використанням технік клієнт-центрованого підходу, з врахуванням професійних особливостей та специфіки навчального закладу, з дотриманням принципів професійної етики та особливостей групоцентричної форми взаємодії. В загальній структурі цілісного формувального впливу на студента особлива роль відводилось використанню методик діагностики розвитку рефлексивної самосвідомості, методу ранжування різноманітних ситуацій міжособистісної взаємодії в системі

«лікар – хворий», проєктивним методикам. Особливе місце у програмі відведено комплексу завдань, вправам та задачам, спрямованим на інтенсифікацію процесів самоспостереження, саморозуміння, самооцінювання, самоаналізу, самовизначення, самоконтролю і саморегуляції.

Ефективність розробленої програми доведена статистично значущим зростанням показників загального рівня саморегуляції, а також його якісним корелятам у царині професійного становлення: у ставленні до часу як цінності, часових характеристиках відведених на підготовку до занять, показниках навчально-професійної активності, вміннях планувати свою перспективу, цілеспрямованості й самостійності, ціннісно-сміслових мотивах.

Дякую за увагу!

3. Запитання до аспірантки по темі дисертації ставили:

1. **Климишин О. І.** – доктор психологічних наук, професор кафедри психології розвитку.

Які психодіагностичні методики використовувалися для дослідження смисложиттєвої сфери майбутніх лікарів та які основні результати було отримано?

Відповідь: Для діагностики смисложиттєвої сфери майбутніх лікарів використовувалася методика «Тест смисложиттєвих орієнтацій», яка є адаптованою версією Purpose-in-Life Test Дж. Крамбо та Л. Махоліка. Методика дає змогу оцінити загальний рівень осмисленості життя, а також такі компоненти, як цілі в житті, процес життя, результативність життя, локус контролю – Я та локус контролю – життя. Після інтерпретації отриманих результатів відчутна перевага за усіма субшкалами відмічається у студентів з високою успішністю обіх досліджуваних вибірок. Причому діапазон розсіву емпіричних значень досягає 13,8 % (за субшкалою «ЛК-життя») у вітчизняній вибірці. Більш того, саме у цій вибірці інтервальні значення між показниками студентів з високою і низькою (посередньою) успішністю виявились набагато вищі за усіма субшкалами, ніж серед іноземних студентів.

2. **Міщиха Л. П.** – доктор психологічних наук, професор кафедри загальної психології.

Назвіть критерії, за якими можна визначити здатність до усвідомленої саморегуляції?

Відповідь: Здатність до усвідомленої саморегуляції можна визначити за такими критеріями: сформованість цілепокладання, планування, моделювання умов діяльності, самоконтролю, оцінювання результатів, рефлексивності, гнучкості поведінки та мотиваційної стійкості. Саме ці показники відображають здатність особистості свідомо організовувати й коригувати власну діяльність відповідно до поставлених цілей.

Чому в успішних студентів не завжди виявляються високі показники саморегуляції якщо вони і здебільшого мають високу навчальну активність, цілеспрямованість, які ви виокремлюєте як вагомні чинники?

Відповідь: Попри те, що успішні студенти зазвичай характеризуються високою навчальною активністю, цілеспрямованістю та орієнтацією на

досягнення, це не завжди є прямим показником високого рівня саморегуляції. Академічна успішність може забезпечуватися переважно за рахунок сформованих поведінкових стратегій, зовнішніх вимог або стійкої мотивації до результату, тоді як саморегуляція передбачає більш складний процес усвідомленого планування, моніторингу й корекції власної діяльності. Відтак студент може демонструвати високі результати навчання, але водночас мати недостатньо розвинені механізми рефлексивного контролю, гнучкого управління власними ресурсами та довгострокового самопроєктування.

3. **Карпюк Ю. Я.** – кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної психології.

Які методологічні підходи використовувались у Вашій роботі та чим зумовлений їх вибір?

Відповідь: Методологічну основу дослідження становлять системно-структурний, особистісно-орієнтований, герменевтичний, екзистенційно-рефлексивний та проєктивний підходи. Вибір системно-структурного підходу зумовлений необхідністю розгляду саморегуляторної здатності як цілісного багатокomпонентного утворення, елементи якого перебувають у взаємозв'язку та взаємозумовленості. Це дало змогу визначити структуру досліджуваного феномену та характер взаємодії його складових. Особистісно-орієнтований підхід був використаний для розуміння майбутнього лікаря як активного суб'єкта власного професійного становлення, який здійснює саморозвиток, самовизначення та самореалізацію в освітньому середовищі. Герменевтичний підхід забезпечив можливість аналізу смислів, цінностей і професійного досвіду студентів, а також інтерпретації їхнього ставлення до майбутньої професійної діяльності. Екзистенційно-рефлексивний підхід дав змогу розглядати професійне становлення через процеси самопізнання, рефлексії, усвідомлення особистісних цінностей і професійних смислів. Проєктивний підхід було застосовано для вивчення професійної перспективи майбутніх лікарів, їхніх уявлень про власне професійне майбутнє та механізмів самопроєктування особистісного і професійного розвитку. Таким чином, сукупність зазначених підходів дала можливість комплексно дослідити особистісно-регуляторні чинники розвитку саморегуляторної здатності майбутніх лікарів у процесі їхнього професійного становлення.

4. **Хрущ О. В.** – кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної психології.

Яким чином у дослідженні вивчався феномен професійного становлення студентів медичних закладів вищої освіти?

Відповідь: Професійне становлення майбутніх лікарів досліджувався комплексно — як процес професійно-особистісного становлення, що включає розвиток саморегуляції, рефлексії, ціннісно-сміслової сфери, професійної активності та здатності до саморозвитку. Теоретичною основою такого підходу стали концепції професіогенезу особистості та саморегуляції навчальної діяльності.

5. **Хімчук Л. І.** – доктор педагогічних наук, кандидат психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології розвитку

Які показники свідчать про ефективність розробленої Вами програми розвитку саморегуляторної здатності студентів?

Відповідь: Згідно проведено тесту Стильової спморегуляції поведінки в експериментальній групі у порівнянні з групою контрольною на етапі формувального експерименту, за п'ятьма з шести найбільш інформативних психологічних змінних відбулась позитивна динаміка показників, а саме: загальний показник саморегуляції, планування, підготовка до занять, цілі, ЛК-життя, самостійність.

У тренінговій групі у вас були також і іноземні студенти чи виникали у вас труднощі у роботі з ними?

Відповідь: Так, у тренінгових групах були представлені й іноземні студенти. Водночас суттєвих труднощів у процесі організації та проведення тренінгової роботи не виникало. Це зумовлено тим, що я вільно володію англійською мовою та маю близько десяти років досвіду професійної взаємодії з іноземними студентами. Зазначений досвід сприяв ефективній комунікації, забезпеченню повного розуміння змісту тренінгових занять та підтриманню активної участі всіх членів групи. Крім того, студенти- іноземці п'ятого року навчання, як правило, уже володіють українською мовою на достатньому для навчальної та міжособистісної взаємодії рівні, що також позитивно впливало на ефективність групової роботи.

6. **Паркулаб О. Г.** – кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології розвитку

Які перспективи подальших наукових досліджень формування саморегуляторного потенціалу майбутніх лікарів Ви вбачаєте?

Відповідь: Подальші перспективи дослідження окресленої проблематики можуть бути пов'язані з можливістю подальших кроскультурних розвідок, з метою встановлення відмінностей у розвитку цього феномену в різних соціальних спільнотах та виявлення його ефективного впливу на фахове становлення в царині різних професій.

7. **Хабайлюк В. В.** – кандидат психологічних наук, доцент кафедри соціальної психології

У який спосіб відбувалось дослідження бюджету часу студентів?

Відповідь: Вивчення бюджету часу студентів здійснювалось протягом тижня. Дослідження починалось у понеділок і завершувалось у п'ятницю. Фіксування показників здійснювалось у формі щоденного хронометражу затраченого студентами часу (у хвиликах) на різні види діяльності і поведінки. Кожен досліджуваний повинен був щодня (рекомендовано перед сном) заповнювати відповідну матрицю. Після цього підраховувались сумарні показники за тиждень і визначались середньостатистичні показники за день. Оскільки студенти, перебувають в процесі професійного навчання, то дуже важливо відслідкувати, яке місце і роль в організації цього процесу вони відводять різного виду задачам і скільки реального часу витрачають на їх розв'язання.

4. Виступи присутніх.

1. Федик О.В. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної психології Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Дисертаційне дослідження Анни Ігорівни Овчар за задумом авторки покликано дати відповідь на питання про місце і роль саморегуляторної здатності майбутнього лікаря у його професійному становленні.

Зроблений дисертанткою аналіз поняття «саморегуляція» проводився в контексті діяльнісного підходу, згідно якого саме суб'єкт здійснює регулювання усіх аспектів власної діяльності: її планування, організацію та реалізацію. При цьому усі ці дії спрямовані на перетворення ставлень суб'єкта до самого себе, інших людей, а також до здійснюваної ним діяльності.

Методологічною основою досліджуваної проблеми автором обрано психолого-герменевтичний підхід, який розглядає розвиток особистості як становлення суб'єктної здатності до самоосмислення (завдяки розумінню та інтерпретації власного життєвого досвіду) й осмислення навколишнього світу. Разом з рефлексією, завдяки якій власна діяльність суб'єкта стає доступною для аналізу та оцінки, а також включається в систему індивідуального особистісного досвіду, котрий починає відігравати все більш важливу роль у сфері самосвідомості. Тим самим процес саморегулювання діяльності ускладнюється, позаяк окрім параметрів саморегулювання, що задаються соціальними нормативами, з'являються внутрішні, суб'єктивно значимі критерії успішності і нормативності діяльності, що породжуються ціннісно-смісловою сферою особистості.

Розроблено і теоретично обґрунтовано авторську концептуальну модель дисертаційного дослідження, згідно якої визначено найбільш інформативні параметри операціоналізації професійного становлення майбутніх лікарів, а також саморегуляторні складові.

Констатовано, що здатність до саморегулювання є динамічним особистісним утворенням, яке впродовж життя індивіда набуває різних змістовних конфігурацій, серед яких важливу роль відіграють такі психологічні характеристики особистості як прагнення до саморозвитку, системної рефлексії та спрямованість індивідуального досвіду на реалізацію життєвих проєктів.

В ході написання дисертації доведено, що між показниками сформованості саморегуляції учбово-професійної діяльності й такими її аспектами як планування, організація та здійснення існує тісний зв'язок. Індикативними формами щільності такого зв'язку слід вважати показники ставлень людини до самої себе, інших людей, а також діяльності, до якої вона долучена.

Визначено основні регуляторно-технологічні складові, що структурують, формалізують та, відповідно, спрямовують процеси професійного мислення лікаря (скарга пацієнта, всебічний аналіз інформації для постановки діагнозу, визначення курсу лікування тощо). Обґрунтовується важливість професійного цілеутворення, планування, прогнозування, програмування, самоконтролю та прийняття рішень як базових механізмів

саморегулювання мислення майбутнього лікаря.

Разом із тим доцільно розширити перспективи подальших досліджень шляхом аналізу впливу гендерного чинника на особливості саморегуляції майбутніх лікарів, а також вивчення регіональних та освітньо-контекстуальних відмінностей її розвитку. Окремий науковий інтерес становить порівняльний аналіз механізмів саморегуляції українських та іноземних студентів з урахуванням культурних, мовних та соціально-освітніх чинників. Такий підхід дозволить глибше зрозуміти специфіку професійного становлення студентської молоді в умовах міжкультурного освітнього середовища та підвищить можливості узагальнення отриманих результатів

Зазначені вище зауваження не зменшують наукової та практичної цінності дисертаційної роботи, а, радше, вказують на перспективу подальших досліджень автора в царині обраної проблематики.

Загалом дисертаційна робота Овчар Анни Ігорівни відповідає спеціальності 053 Психологія та може бути рекомендована до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

2. Федоришин Г.М. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри соціальної психології Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Актуальність обраної теми зумовлена сучасними тенденціями швидкоплинних змін, які відбуваються в системі освіти України зокрема й медичної. Реформування які відбуваються у системі охорони здоров'я України висувають підвищені вимоги до професійної підготовки майбутніх лікарів, їхньої психологічної стійкості, гнучкості та здатності ефективно діяти в умовах професійної невизначеності й високого рівня відповідальності. Професійна діяльність медичного працівника пов'язана з необхідністю оперативного прийняття рішень, постійною міжособистісною взаємодією, значними емоційними навантаженнями та стресогенними чинниками. У зв'язку з цим особливої значущості набуває проблема розвитку саморегуляторної здатності особистості як важливого психологічного ресурсу, що забезпечує усвідомлене управління власною поведінкою, емоційними станами, професійною діяльністю та процесами особистісно-професійного самовдосконалення.

Авторкою обґрунтовано розуміння саморегуляторної здатності майбутнього лікаря як цілісне інтегративне психологічне утворення, що поєднує мотиваційні, рефлексивні, емоційно-вольові, поведінкові та ціннісно-сміслові компоненти особистості й забезпечує ефективність її професійного становлення.

Науковий інтерес становить запропонований авторський підхід до інтерпретації саморегуляції у структурі професійного розвитку особистості. Саморегуляторна здатність розглядається не лише як засіб контролю поведінки, а як важливий внутрішній психологічний ресурс самопізнання, професійного самовизначення, рефлексії та відповідального ставлення до майбутньої професійної діяльності.

Особливу практичну цінність роботи становить розроблення та апробація «Психологічної розвивальної програми підвищення регуляторної здатності майбутніх лікарів як засіб розвитку їх професійно-ціннісних утворень» дана програма спрямована на розвиток навичок саморегуляції, професійного самоконтролю, рефлексії, усвідомленого цілепокладання та особистісно-професійного саморозвитку. Результати апробації програми підтверджують її перспективність для використання в системі професійної підготовки майбутніх лікарів.

У різних частинах тексту використано різні поняття: «саморегуляторна здатність», «саморегуляторні чинники», «особистісно-регулятивні чинники». У меті вони поєднуються. Це створює термінологічну непослідовність, адже «здатність» — це характеристика особистості, а «чинники» — це умови чи детермінанти процесу.

Зроблено висновок, що іноземні студенти більш гнучкі та самостійні, ніж українські. Це цікаве спостереження, але воно може бути дискусійним через можливий вплив культурних, соціальних та освітніх відмінностей. Варто чіткіше пояснити, чи ці відмінності зумовлені саме культурними чинниками, чи особливостями вибірки.

Авторка констатує низький рівень планування у студентів, хоча саме планування визначається як ключовий чинник професійного становлення. Це створює дискусійне поле: чи є планування справді центральним механізмом, якщо воно виявляється найменш розвиненим? Чи, можливо, інші чинники (рефлексія, мотивація) компенсують його недостатність?

Зазначені зауваження мають рекомендаційний характер і не зменшують наукової та практичної цінності дисертаційного дослідження.

У цілому робота є цілісним, самостійним і завершеним науковим дослідженням, що відзначається новизною та практичною цінністю, відповідає встановленим вимогам, а її авторка заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії, а її робота може бути рекомендована до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

5. Виступ наукового керівника кандидата психологічних наук, професора кафедри загальної психології Белея М.Д.

Впродовж навчання в аспірантурі здобувачка ступеня доктора філософії Овчар Анна Ігорівна зарекомендувала себе як відповідальна, цілеспрямована та наполеглива дослідниця. Незважаючи на відсутність базової психологічної освіти, аспірантка продемонструвала наполегливість та здатність до самостійного опанування нових знань. Упродовж навчання в аспірантурі вона цілеспрямовано працювала над поглибленням психологічної підготовки, успішно засвоїла теоретико-методологічні засади психологічної науки, оволоділа сучасними методами психологічного дослідження та сформувала належний рівень науково-дослідницької компетентності.

У процесі підготовки дисертації Анна Ігорівна систематично працювала над підвищенням власної професійної компетентності, брала активну участь у фахових освітніх конференціях, спеціалізованих курсах, тренінгах та інших

заходах професійного розвитку в галузі психології. Така діяльність засвідчує її прагнення до безперервного професійного вдосконалення, розширення наукового світогляду та поглиблення практичної підготовки.

Нею здійснено ґрунтовний теоретичний аналіз проблеми дослідження, належним чином організовано та проведено емпіричне дослідження, забезпечено коректну обробку, аналіз та інтерпретацію отриманих результатів. Основні положення та результати дисертаційної роботи пройшли належну апробацію та висвітлені у наукових публікаціях. Здобувачка продемонструвала здатність до ефективної наукової комунікації, аргументованого обґрунтування власної позиції та конструктивного врахування наукових рекомендацій і зауважень. Дисертаційна робота виконана відповідно до затвердженої теми, характеризується логічною структурою, належним рівнем теоретико-методологічного обґрунтування, методичною коректністю та переконливістю емпіричних результатів. Сформульовані висновки є послідовними, науково обґрунтованими та відображають наукову новизну і практичне значення проведеного дослідження.

Дисертація аспірантки Овчар Анна Ігорівни на тему «Саморегуляторна здатність майбутнього лікаря як чинник його професійного становлення» відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», а також Вимогам до оформлення дисертацій, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40 (зі змінами), у зв'язку з чим може бути рекомендована до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії за відповідною спеціальністю.

6. В обговоренні дисертаційної роботи взяли участь:

доктор педагогічних наук, кандидат психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології розвитку Хімчук Л.І.; доктор психологічних наук, професор кафедри загальної психології Міщиха Л.П.; доктор психологічних наук, професор кафедри психології розвитку Климишин О.І.; доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної психології Пілецька Л. С.; кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної психології Хрущ О.В.; кандидат психологічних наук, доцент кафедри соціальної психології Федоришин Г. М.; кандидат психологічних наук, доцент кафедри соціальної психології Хабайлюк В.В.; кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної психології Карпюк Ю.Я.; кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної психології Федик О.В.; кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології розвитку Паркулаб О.Г.;

7. Висновок про перевірку дисертацій та наукових публікацій здобувача на виявлення порушення академічної доброчесності з наданням (до витягу

додається довідка за підписом проректора з наукової роботи університету).

УХВАЛИЛИ:

ПРИЙНЯТИ висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

Висновок
наукового фахового семінару кафедри соціальної психології
факультету психології Карпатського національного університету
імені Василя Стефаника
про наукову новизну, теоретичне та практичне значення
результатів дисертації «Саморегуляторна здатність майбутнього лікаря
як чинник його професійного становлення»,
здобувача ступеня доктора філософії за спеціальністю
053 Психологія (галузь знань 05 Соціальні поведінкові науки)
Овчар Анни Ігорівни

1. Актуальність теми дослідження. Головна (ідеальна) мета усіх існуючих навчально-виховних інституцій і закладів полягає у поступовому формуванні в суб'єкта внутрішньої готовності самотійно і усвідомлено планувати, коректувати і реалізовувати перспективи свого розвитку (життєвого, особистісного, професійного). По-іншому, успішним особистісний розвиток може вважатись тоді, коли суб'єкт демонструє готовність розглядати себе таким, що розвивається у певних часових, просторових та смислових рамках, постійно розширюючи при цьому свої можливості і максимально реалізуючи їх. Пізнати і зрозуміти самого себе – означає навчитися самому будувати перспективи свого особистісного розвитку. Саме тому для нормального процесу особистісного і професійного становлення індивіда у нього повинна бути сформована така "суб'єктність" або, по-іншому, готовність до навчально-професійної діяльності, в основі якої лежатиме рефлексія власної самозміни.

Констатуючи суттєвий внесок вітчизняних учених у розроблення проблеми саморегуляції різних видів діяльності та мислення (М.Й. Боришевський, В.О.Моляко, Н.І. Пов'якель та ін.), ми разом з тим відзначаємо, що проблематика саморегуляції професійного становлення до останнього часу розроблялась недостатньо як у контексті практичної, так і педагогічної та професійної психології

Значущість дослідження визначається ще й тим, що у ньому розглядаються особливості деяких психологічних закономірностей та механізмів саморегуляції становлення майбутніх медичних фахівців, що слугують фундаментальною основою їх подальшої професійної продуктивності, а також психолого-педагогічних умов формування саморегуляторної здатності студента в системі його підготовки у ЗВО. Отже

проблема дисертаційного дослідження є актуальною як із соціального, так і з наукового погляду. Саме це і зумовило вибір теми дослідження: *«Саморегуляторна здатність майбутнього лікаря як чинник його професійного становлення»*.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційне дослідження виконано в рамках комплексної науково-дослідної роботи кафедри медицини катастроф та військової медицини Івано-Франківського національного медичного університету – «Стан адаптаційно-регуляторних ресурсів у студентів-медиків із проявами соматоформної вегетативної дисфункції: шляхи оптимізації їх медичного обслуговування», керівник кандидат медичних наук, доцент Костюк В.М. (номер державної реєстрації: 0121U113917, термін виконання 2021 – 2026 рр.).

3. Наукова новизна отриманих результатів.

Наукова новизна результатів дослідження полягає в тому, що автором

- *уточнено* зміст та прикладне значення психологічних категорій «саморегуляція», «професійне становлення» у їх взаємозв'язку з іншими категоріями психології, *визначено та обґрунтовано* поняття «саморегуляторна здатність», «професійна рефлексія», «професійно-ціннісні самозміни»;

- *вперше* застосовано системно-структурний підхід (із поєднанням особистісної та професійно-орієнтованої парадигм) при дослідженні професійного становлення в контексті різнорівневої саморегуляторної активності студентів-медиків;

- *розроблено* концепцію саморегуляторного впливу на професійне становлення майбутнього лікаря, що включає визначення структури, підструктур, комплексу провідних психологічних механізмів, детермінант і рушійних сил розвитку саморегуляції професійного становлення;

- *розроблено, науково обґрунтовано та доведено* ефективність психолого-педагогічної програми розвитку саморегуляторної здатності, як чинника професійного становлення;

- *набули подальшого розвитку*: підходи, методи та способи використання розвивальних, зокрема рефлексивно-творчих психотехнологій як засобів формування саморегуляторної культури майбутнього фахівця в області медицини.

4. Теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

Теоретичне значення дослідження полягає у:

- аналізі та поглибленні уявлень про особливості саморегуляторної здатності студентів-медиків за наявності різних умов організації їх начального процесу;

- розкритті змісту особистісно-значущих та професійно-ціннісних компонентів в загальній структурі професійного становлення студентів у закладі вищої освіти;

- отримані результати дають можливість поглибити розуміння існуючого взаємозв'язку між саморегуляторною активністю та професійним становленням майбутніх лікарів;

– застосуванні методології системно-структурного, особистісно-орієнтованого, герменевтичного, екзистенційно-рефлексивного та проєктивного підходів для визначення засад професійного становлення в умовах закладу вищої освіти;

– науковому та методичному обґрунтуванні психолого-педагогічної програми розвитку саморегуляторної здатності майбутніх лікарів як чинника їх професійного становлення.

Практичне значення дослідження полягає у тому, що на основі розробленого в дисертаційній роботі рефлексивно-задачного підходу та системи розвивальних психотехнологій запропоновано комплекс методик психодіагностичного дослідження й цілеспрямованого формування саморегуляції професійного становлення студентів-медиків. Концептуально й емпірично визначено формально-змістові складові рефлексивно-творчого тренінгу, що може бути використаний в процесі формування саморегуляторної культури майбутніх медиків.

5. Використання результатів роботи.

Результати дослідження апробовані на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях, що підтверджується **6 публікаціями у збірниках матеріалів науково-практичних конференцій**. Основні положення та результати дисертаційного дослідження можуть бути використані у процесі професійної підготовки майбутніх лікарів у робочі програми та навчально-практичні комплекси викладання спеціальних академічних дисциплін з основами практичної психології у медичних закладах вищої освіти.

6. Особиста участь автора в одержанні наукових та практичних результатів, що викладені в дисертаційній роботі.

Дисертаційна робота виконана на кафедрі соціальної психології Карпатського національного університету імені Василя Стефаника, науковий керівник – кандидат психологічних наук, професор кафедри загальної психології Белей М.Д.

Робота є результатом самостійного наукового дослідження Овчар Анни Ігорівни. Здобувачкою самостійно здійснено теоретичний аналіз проблеми дослідження, обґрунтовано концептуальні положення роботи, використано власний підхід до розуміння сутності поняття саморегуляторна здатність, визначено її місце і роль у професійному становленні майбутнього лікаря та запропоновано модель їх взаємообумовлюючого розвитку, організовано та проведено емпіричне дослідження, виконано статистичну обробку та інтерпретацію отриманих результатів, розроблено і апробовано психолого-педагогічну програму, метою якої є розвиток саморегуляторних вмінь і навичок, як чинника професійного становлення студентів-медиків

7. Перелік публікацій за темою дисертації.

За результатами дослідження опубліковано **11 наукових праць**, у тому числі:

- 5 статей у наукових фахових виданнях України;
- 6 праць у збірниках матеріалів науково-практичних конференцій.

Статті у наукових фахових виданнях:

1. Овчар А.І., Белей М.Д. Рефлексивно-особистісна компетентність як важлива умова професійного самотворення майбутнього фахівця. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 12. Психологічні науки*. 2022. № 20 (65). С. 55–63.

DOI: [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series12.2022.20\(65\).06](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series12.2022.20(65).06)

URL: <https://enpuir.udp.edu.ua/entities/publication/e885ad1b-515b-49cb-b35e-0057c5a8ee01>

2. Овчар А.І. Деякі особливості навчально-професійної мотивації студентів медичних університетів та їх вплив на подальше фахове становлення. *Психологічні студії*. 2024. № 1. С. 121–130.

DOI: <https://doi.org/10.32782/psych.studies/2024.1.16>

URL: <https://journals.vnu.volyn.ua/index.php/psychology/article/view/1625>

3. Овчар А.І. Саморегуляторна здатність майбутнього лікаря як чинник його професійного становлення. *Габітус*. 2025. № 72. С. 123–130.

DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-5208.2025.72.1.22>

URL: https://habitus.od.ua/journals/2025/72-2025/part_1/24.pdf

4. Овчар А.І. Самоорганізація та самоуправління різними видами активності як умова професійного становлення майбутнього лікаря. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Психологія*. 2025. Т 36(75), №3. С. 84–90.

DOI <https://doi.org/10.32782/2709-3093/2025.3/13>

URL: https://psych.vernadskyjournals.in.ua/journal/3_2025/15.pdf

5. Белей М., Овчар А. Смыслотворення в царині професіогенезу майбутнього лікаря як умова його фахового становлення. *Проблеми гуманітарних наук. Психологія*. 2025. № 56. С. 9–16.

DOI: <https://doi.org/10.32782/2312-8437.56.2025-2.1>

URL: <http://ir.dspu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/8139/1/%D0%91%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%B9%20%D0%9E%D0%B2%D1%87%D0%B0%D1%80.pdf>

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

6. Овчар А. І. Теоретичні підходи до операціоналізації та регуляції смислової сфери особистості. *Матеріали звітної наукової вебконференції викладачів, докторантів, аспірантів університету за 2021 рік Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника* (4–5 квіт. 2022 р., м. Івано-Франківськ): електрон. вид. Івано-Франківськ: Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2022. С. 96–97.

URL: <https://kjourn.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/54/2022/11/%D1%82%D0%B5%D0%B7%D0%B8-%D0%BF%D0%BD%D1%83-2022-.pdf>

7. Овчар А. І. Саморегуляторна активність та її роль у забезпеченні особистісно-професійних самозмін. *Сучасний стан та тенденції розвитку науки та освіти*: матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 10 лют. 2025 р.) / Міжнар. гуманітар. дослід. центр. Дніпро: Research Europe, 2025. С. 240–244.

URL: <https://researcheurope.org/wp-content/uploads/2025/02/re-10.02.25.pdf>

8. Овчар А. І. Саморегуляція як професійно-важлива властивість особистості майбутнього фахівця. *Український соціум: соціально-гуманітарний аналіз сучасності та прогноз майбутнього*: матеріали XXVIII Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 28 лют. 2025 р.). Харків: Право, 2025. С. 41–44.

URL: https://pravo-izdat.com.ua/index.php?route=product/product/download&product_id=5533&download_id=1964

9. Beley M., Ovchar A. Self-Regulation as a Condition for Effective Personal and Professional Self-Development. *International Scientific Conference «Science, Technology, and Society under Global Uncertainty»* (Birmingham, United Kingdom, February 5, 2026). Birmingham, 2026. P. 121–124.

URL: <https://researcheurope.org/wp-content/uploads/2026/02/re-05.02.2026.pdf>

10. Овчар А. І. Ціннісно-сміслова свідомість як фактор професійної самореалізації студентів медичних спеціальностей. *Сучасні дослідження в науці, освіті та практиці*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Житомир, 15 лют. 2026 р.) / Міжнар. гуманітар. дослід. центр: Research Europe, 2026. С. 96–98.

URL: <https://researcheurope.org/wp-content/uploads/2026/02/re-15.02.2026.pdf>

11. Белей М., Овчар А. Особливості формування смислових систем у майбутніх медичних спеціалістів. *New Horizons in Scientific Research: Challenges and Solutions*: collection of Scientific Papers with the Proceedings of the 6th International Scientific and Practical Conference (March 9–11, 2026, Marseille, France). Marseille : European Open Science Space, 2026. С. 240–242.

URL: https://www.eoss-conf.com/wp-content/uploads/2026/03/Marseille_France_09.03.26.pdf

ВВАЖАТИ:

1.Що дисертаційна робота Овчар Анни Ігорівни «Саморегуляторна здатність майбутнього лікаря як чинник його професійного становлення» є завершеною науковою працею, у якій розв'язано поставлені наукові завдання, що має важливе значення для галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки.

2.За темою дисертації опубліковано 11 наукових праць, у яких повністю відображено основні результати дисертації, а саме: 5 статей у наукових фахових виданнях України, 6 праць у збірниках матеріалів міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференцій.

3. Дисертація відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12 січня 2017 р. (зі змінами) «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44) (зі змінами).

РЕКОМЕНДУВАТИ дисертаційну роботу «Саморегуляторна здатність майбутнього лікаря як чинник його професійного становлення», подану Овчар Анною Ігорівною на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 053 Психологія, до захисту.

Пропонується призначити:

Голова ради спеціалізованої вченої ради:

1. Міщиху Ларису Петрівну, доктора психологічних наук, професора кафедри загальної психології факультету психології Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Докторська: диплом ДД № 004479 від 30.06.2015 р., 19.00.01 – загальна психологія, історія психології

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7144-3245>

1.1. Mishchychka L., Cherniavska N., Kravchenko V., Vitiuk N., Kulesha-Liubinets M., Khrushch O. Application of Mindfulness Practices in Work on Stress Reduction during the War. *Revista de Cercetare și Intervenție Socială*. 2023. Vol. 81. P. 25-38.

DOI: <https://doi.org/10.33788/rcis.81.2>

URL: https://www.rcis.ro/images/documente/rcis81_02.pdf

Keywords: mindfulness, consciousness, stress, psychotherapy group, therapy, self-regulation, resilience, coping strategies.

1.2. Міщиха Л. П. Самоусвідомлення як психологічний феномен. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Психологія*. 2025. Вип. 1. С. 17-22.

DOI: <https://doi.org/10.32782/psy-visnyk/2025.1.3>

URL: <https://psy-visnyk.uzhnu.uz.ua/index.php/psy/article/view/373>

Ключові слова: особистість, індивідуальність, свідомість, самосвідомість, самоусвідомлення, самопізнання, самооцінка, саморегуляція, практики усвідомленості, самоспостереження.

1.3. Міщиха Л. П., Чернявська Н. В. Концептуалізація феномену самосвідомості у контексті психологічного дискурсу. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Психологія*. 2024. Т. 35 (74) № 6. С. 2012-2016.

DOI: <https://doi.org/10.32782/2709-3093/2024.6/02>

URL: https://psych.vernadskyjournals.in.ua/journal/6_2024/4.pdf

Ключові слова: особистість, самосвідомість, структура самосвідомості, когнітивна складова, емоційно-ціннісна складова, поведінкова складова.

Рецензенти:

2. Федик Оксана Василівна кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної психології Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Кандидатська дисертація: диплом ДД №022322 від 11.02.2004 р., спеціальність 19.00.07 – педагогічна та вікова психологія

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9029-2611>

2.1. Белей М. Д., Федик О. В. Мотивація учбово-професійної діяльності студентів ЗВО: пріоритети та змістово-динамічні особливості. *Вісник Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені Академіка Степана Дем'янчука. Серія: Педагогіка та психологія*. 2025. №4. С. 18-24.

DOI: <https://doi.org/10.32782/3041-2021/2025-4-2>

URL: <https://journals.megu.rovno.ua/index.php/ped-psyh/article/view/129/125>

Ключові слова: мотив, мотивація, учбово-професійна діяльність, професійне становлення.

2.2. Белей М. Д., Федик О. В. Роль і значення мотиваційно-регуляторних чинників у підвищенні якості навчально-професійної діяльності студентів. *Проблеми гуманітарних наук. Психологія*. 2025. №56. С. 17-22.

DOI: <https://doi.org/10.32782/2312-8437.56.2025-2.2>

URL: <http://www.ir.dspu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/8141/1/%D0%B5%D0%B3%D0%B5%D0%B9%20%D0%A4%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D0%BA.pdf>

Ключові слова: навчально-професійна діяльність, професійне становлення, професійне самотворення, рефлексія, особистісний смисл, саморегуляція.

2.3. Белей М. Д., Федик О. В. Експериментування як здатність продукувати мисленнєві дискурси. *Наукові перспективи*. 2026. № 3 (69). С. 1490–1498.

DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2026-3\(69\)-1490-1498](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2026-3(69)-1490-1498)

URL: <https://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/40646/40661>

Ключові слова: експериментування, мисленнєві дискурси, міркування, моделювання, рефлексія, рефлексивні задачі, рефлексивні знання.

3. Федоришин Галина Миколаївна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри соціальної психології Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Кандидатська дисертація: диплом ДК № 015919 від 09.10.2002 р., спеціальність 19.00.07 - педагогічна та вікова психологія.

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8905-0906>

Федоришин Г. М., Гнидюк В. І. Організаційно-психологічні чинники академічної прокрастинації у студентів. *Габітус*. 2021. №. 28. С. 162–167.

DOI: <https://doi.org/10.32843/2663-5208.2021.28.28>

URL: <https://habitus.od.ua/journals/2021/28-2021/30.pdf>

Ключові слова: прокрастинація, студентська молодь, академічна прокрастинація, згуртованість, self-менеджмент, мотивація, соціально-психологічний клімат.

3.1. Чуйко О. М., Федоришин Г. М. Вплив соціально-психологічного клімату організації на мотивацію досягнень працівників. *Журнал сучасної психології*. 2023. № 4. С. 77–84.

DOI: <https://doi.org/10.26661/2310-4368/2022-4-9>

URL: <https://journalsofznu.zp.ua/index.php/psych/article/view/3066>

Ключові слова: згуртованість, відповідальність, організованість, мотивація досягнення успіху, мотивація уникнення невдач, задоволеність роботою.

3.2. Чуйко О. М., Федоришин Г. М. Вплив батьківських сімейних настанов на уявлення про норми гендерних ролей щодо розвитку кар'єри у студентської молоді. *Перспективи та інновації науки*. 2023. № 15(33). С. 928–940.

DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2023-15\(33\)-928-940](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2023-15(33)-928-940)

URL: <https://perspectives.pp.ua/index.php/pis/article/view/7539/7583>

Ключові слова: сімейні настанови, кар'єра, професійна самореалізація, гендер, гендерні норми, гендерні ролі, студентська молодь.

Опоненти:

4. Поліщук Валерій Миколайович доктор психологічних наук, професор кафедри теоретичної та консультативної психології Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Кандидатська дисертація: диплом КН № 008619 від 16.05.1995 р., спеціальність 19.00.07 – Педагогічна та вікова психологія.

Докторська дисертація: диплом ДД № 00275 від 25.04.2013 р., спеціальність 19.00.07 – педагогічна та вікова психологія.

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1283-1640>

4.1. Поліщук В. М. Психологія авторитаризму і професійна самодостатність вченого. *Вчені записки ТНУ ім. В. І. Вернадського*. 2021. Т. 32 (71), № 5. С. 23–31.

DOI: <https://doi.org/10.32838/2709-3093/2021.5/13>

URL: https://psych.vernadskyjournals.in.ua/journal/5_2021/15.pdf

Ключові слова: «авторитарний тип», вербальні індикатори, «вождізм», особистісно-професійні характеристики, тоталітаризм.

4.2. Поліщук В. М. Психологічна адаптація у системі взаємодії «викладач – студент». *Габітус*. 2022. Вип. 41. С. 101–105.

DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-5208.2022.41.15>

URL: <https://habitus.od.ua/journals/2022/41-2022/15.pdf>

Ключові слова: інтенсифікація навчання, громадянська ідентифікація, мотивація, соціальна ситуація розвитку вищої школи, соціальний стереотип.

4.3. Поліщук В. М. Психологія життєдіяльності вищої школи: соціальні виклики. *Вчені записки ТНУ*. 2022. Т. 33 (72), № 4. С. 83–88.

DOI: <https://doi.org/10.32782/2709-3093/2022.4/15>

URL: https://psych.vernadskyjournals.in.ua/journal/4_2022/15.pdf

Ключові слова: авторитаризм, вища освіта, колабораціонізм, національна безпека, соціальна ситуація розвитку, цільові освітні стратегії.

5. Галян Андрій Ігорович - кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології ментального здоров'я Національного університету «Львівська політехніка»

Кандидатська дисертація: диплом ДК №041019 від 28.02.2017р., спеціальність 19.00.01 – загальна психологія, історія психології.

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3588-0592>

5.1. Галян А. Особистісні предиктори адаптації майбутніх медичних працівників до умов професійної діяльності. *Інсайт: психологічні виміри суспільства*. 2024. № 11. С. 343–363.

DOI: <https://doi.org/10.32999/2663-970X/2024-11-18>

URL: <https://insight.journal.kspu.edu/index.php/insight/uk/article/view/193/136>

Ключові слова: пристосування, множинні рівняння, особистісні ресурси, саморегуляція, копінг-стратегії, предиктори, особистісні риси.

5.2. Halian I., Popovych I., Mykhailyuk I., Halian A., Kononenko A., Kruglov K., Hoian I. Dispositional determinants of mental tension in future coaches. *Journal of Physical Education and Sport*. 2025. Vol. 25, Art. 151. P. 1353–1364.

DOI: <https://doi.org/10.7752/jpes.2025.07150>

URL: <https://efsupit.ro/images/stories/july2025/Art%20150.pdf>

Keywords: athletes, coach, leadership qualities, emotional exhaustion, depersonalization, reflection, emotions, regression analysis, predictors, activity.

5.3. Галян А. І. Психологічне здоров'я як інтегративний показник особистісного благополуччя в освітньому середовищі. *Наукові інновації та передові технології*. 2025. № 11 (51). С. 1510–1520.

DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-11\(51\)-1510-1520](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-11(51)-1510-1520)

URL: <https://perspectives.pp.ua/index.php/nauka/article/view/31577/31543>

Ключові слова: психологічне здоров'я, благополуччя, емоційна саморегуляція, стресостійкість, психологічна безпека, позитивна психологія, освітнє середовище.

Голова фахового семінару

Любомира ПІЛЕЦЬКА

Секретар фахового семінару

Олена ХРУЩ